

JAPONSKA VLADA ZAVRAČA RUSKE OČITKE

JAPONSKI VOJNI MINISTER JE SPOROČIL, DA JAPONSKA NOČE NAPASTI SOVJETOV

V slučaju, da bi Rusi vdrl v mandžursko ozemlje, bi se jim Japonci seveda postavili v bran. — Japonski dokumenti, ki so jih objavila "Izvestija", so ponarejeni. — Japonci baje tudi ne podpirajo belogardistov v Mandžuriji. — Mesto Ninguta v severno vzhodnem delu Mandžurije je v japonskih rokah. — Pri Nanciangu se vrše vroči boji.

TOKIO, Japonsko, 5. marca. — Japonski vojni minister, general Sakao Araki, je sporočil danes članom mandžurske preiskovalne komisije Lige narodov, da Japonska nima namena vdreti v sovjetsko ozemlje, toda v slučaju, da bi sovjetska armada ogrožala Mandžurijo, se ji bo Japonska postavila v bran.

Vojno ministrstvo pravi nadalje, da so dokumenti, ki jih je objavilo sovjetsko uradno glasilo "Izvestija", ponarejeni. Dokumenti razkrivajo dozdevne načrte japonskih voditeljev za invazijo Sibirije.

Sovjetska vlada si povsem napačno predstavlja japonske vojaške namene v Mandžuriji. Brigada, ki je te dni zasedla mesta Imienpo, Hailin in Ninguta, ne bo poslana dalje proti iztoku.

Nadalje je bila odločno zanikana trditev sovjetskega pomožnega komisarja za zunanje zadeve, L. M. Karakhana, da koncentrirajo Japonci v severovzhodnem delu Koreje svoje vojaštvo.

Pri tej priliki je opozoril zastopnik vojnega ministrstva člane komisije na dejstvo, da se skoro vse svet brani japonskih izselencev ter da nimajo iti drugam kot v Mandžurijo in na Korejo. V domovini ni več prostora za vedno naraščajoče število prebivalstva.

Nadalje je general Araki odločno dementiral ruske trditve, da podpirajo japonski vojaški uradniki protirevolucionarne Ruse (belogardistov) v Mandžuriji.

HARBIN, Mandžurija, 5. marca. — Japonski vojaški oddelek je na svojem prodiranju po severovzhodnem delu Mandžurije zasedel mesto Ninguta. Japonci navajajo za vzrok, da so se tamotšnji Kitajci uprli.

NANKING, Kitajska, 6. marca. — Iz glavnega stana devetnajste kitajske armade poročajo, da je pričel močan japonski oddelek pri Nanciangu z napadom.

— Naš glavni stan, — je rečeno v poročilu, — se nahaja v Cenyi, mali železniški postaji zapadno od Tušana. Cilj nove japonske ofenzive ni znan.

SANGHAJ, Kitajska, 6. marca. — Ameriški generalni konzul je danes vložil oster protest pri japonskih oblastih zaradi dejanskega napada na ameriško učiteljsko Rose Marlov, ki je uslužbena v baptistovski misijonski šoli. Ko so japonski rezervisti preiskovali razvaline šolskega poslopja, so jo pretepli.

Kitajci pravijo, da so začeli Japonci prodirati v severozapadni smeri po dolini reke Jangtce ter da so iskrcali nadaljna ojačenja v bližini Liuha.

Koumin časniška agentura poroča, da se vrše pri Nanciangu in Kiatingu vroči boji ter da je dobila devetnajsta kitajska armada v zadnjem času precej ojačenj.

Japonski aeroplani so krožili v petek in soboto nad okrajem Suchow in metali bombe na kitajske kmete, ki so vršili delo na polju.

Z velikim zanimanjem je bila sprejeta vest, da je novi vojaški svet nacijskega ekspedicije proti Mandžuriji.

Gangster—Lindberghov posredovalec

SKLADATELJ SOUSA UMRL

Bil je najslavnejši ameriški skladatelj koračnic. — Hotel je voditi koncert. — Umrl je nenadoma.

Reading, Pa., 6. marca. — Slavnostni ameriški skladatelj koračnic, John Philip Sousa je nenadoma umrl v Abraham Lincoln hotelu. Dve uri prej je bil še gost na banketu Ringgold godbe. Bil je doleten, da bo vodil nekaj ur pozneje koncert godbene konvencije.

Sousa je bil, dasi rojen Amerikane, skladatelj, ki se ni oprijel tipičnega ameriškega skladateljstva, temveč je šel bolj po poti evropskih skladateljev in v tej smeri je ravno dosegel svoje velike uspehe in ga je Amerika še za njegovega življenja smatrala za največjega ameriškega skladatelja, ki je nosil naslov "kralj koračnic".

Več tisoč ljudij je bilo na železniški postaji, ko je bila njegova krsta prepeljana na vlak. Prepeljan je bil v Washington, D. C., kjer je bil rojen. Star je bil 77 let.

JAPONSKI BANKIR UMORJEN

Najbogatejši japon. bankir je bil vstreljen na ulici. — Morilec pravi, da je delal prevelik dobiček.

Tokio, Japonska, 6. marca. — Goro Hišinuma, ki je star 21 let, je ustrelil barona Takuma Dan, starega 74 let, ko je ravno stopil iz svojega avtomobila pred svojim uradom. Nekaj ur zatem je Dan umrl.

Dan je bil predsednik največje japonske banke Mitsui. Splošno mnenje je, da je ta umor posledica protestiranja patriotič. strank proti nakupu ameriških dolarjev, katere je kupovala banka Mitsui.

Tokio, Japonska, 6. marca. — Goro Hišinuma, star 21 let in je navaden kmetski delavec, je bil aretiran kot morilec barona Dan.

Policija pravi, da so zadnji napadi na barona Dan vsled spekulacije v valuti razvalni mladega Hišinuma, in se je odločil do tega korača.

TOKIO, Japonska, 6. marca. — Preko Japonske so danes brzeli vlaki, polni vojakov. V tem slučaju gre baje za ojačenja, katera namerava vojaška oblast poslati v Šanghaj, dasi v japonskih uradnih krogih zatrjujejo, da je zavladal mir na šanghajski fronti.

Vrhovni poveljnik japonske armade, general Širakava, je rekel pozneje, da mora biti pripravljen na vsak slučaj, kajti Kitajcem se ne sme pod nobenim pogojem zaupati.

Iz precej zanesljivega vira se je izvedelo, da prihajajo neprestano iz Nankinga ojačenja na kitajsko fronto.

ŽUPAN ZAPRT ZARADI PIJAČE

Župan v Muncie, Ind. in policijski načelnik aretirana zaradi pijače. — Je sovražnik Ku Klux Klancev.

Muncie, Ind., 6. marca. — Župan George B. Dale, ki je velik nasprotnik Ku-Klux-Klancev, katere vedno napada, kot uradnik lista "Post Democrat", je bil aretiran z nekaterimi svojimi uradniki, ker so kršili Volsteadovo postavo.

Ob istem času je bilo tudi aretiranih več mestnih uradnikov v sosednjem mestu Anderson.

Župan Dale in policijski načelnik Frank Massey sta bila aretirana na stopnicah mestne hiše. Kmalu nato je bil aretiran policijski načelnik v Anderson.

Župan Dale je obdolžen, da je s policijskim načelnikom izposloval, da je bilo prepeljeno žganje iz Muncie v Indianapolis, 1. junija 1930. Poleg tega je bil v zvezi še z drugimi dvanajstimi osebami, ki so kršile prohibicijsko postavo.

Policijski načelnik Massey je poleg tega obdolžen, da je obljubil popolno varnost trem butlegarjem, ako pri volitvah glasujejo za Daleja.

VSTAJA NA FINSKEM

Voditelj upornikov se je ustrelil. — Predsednik je izdal oglas, s katerim podeljuje amnestijo.

Helsingfors, Finska, 6. marca. — Finska fašistovska vstaja, ki je trajala en teden, je bila končana s samomorom voditelja upornikov Kustaa Latvala, ki je bil prej ljudski učitelj.

Predsednik Svinhufvud, je izdal oglas, s katerim razglasa amnestijo vsem, razum voditeljem vstaje in v glavni četli, ki je pričela prodirati proti glavnemu mestu.

LITVINOV JE ZOPET V ŽENEVI

Moskva, Rusija, 6. marca. — Po 36-urnem bivanju v Moskvi se je znani komisar Maksim Litvinov zopet vrnil v Ženevo. Posvečeval se je z vladnimi uradniki glede mednarodnih dogovorov v času, ko je bil odsoten iz Moskve ter bil na razorožitveni konferenci v Ženevi.

Toda Rusija je povedala Japonski jasno: — Govorite o razmahu svoje države. Kaj mi-lite s tem? Ako je res, kar govorite: mi smo pripravljeni!

NADVOJVODA OTON JE BOLAN

Bruselj, Belgija, 6. marca. — Nadvojvoda Oto, sin zadnjega cesarja in cesarice Zite, ki je star 19 let, je obolel na ošpicah, poleg tega pa ima tudi vnetje slepiča. Nahaja se na gradu Steenocker-zeel, kjer živi Zita s svojimi osmerimi otroci.

ČE HOČETE VOJNO SMO PRIPRAVLJENI

Tako pravijo sovjeti Japonski. — Ruska politika je ista kot Združenih držav. — Japonska mora pokazati svoje stališče.

Moskva, Rusija, 6. marca. — Zdal je jasno, da uvodni članki v "Izvestijah" niso kazali samo osebno mnenje urednika, četudi so "Izvestija" glasilo sovjetske vlade, temveč da je tudi sovjetska vlada istega mnenja.

Na vladno odredbo, je bil en uvodni članek lista razglašen po radiju. Sovjetska Rusija izziva Japonsko in zahteva od nje, da pokaže svoje karte. Rusija se je odločila in je vprašala Japonsko: — Kam silite Ali hočete mir, ali vojno? Mi hočemo mir, toda če vi hočete vojno, mi smo pripravljeni.

— To je sedanje razpoloženje Rusije, da govori jasno in odločno.

Rusija je v kitajsko-japonskem sporu nevtralna in se noče vmešavati, toda jasno kaže, da je Rusija na strani Kitajske. Rusija tudi javno priznava, da ima ob mandžurski meji močno armado, da brani svojo posest, ako bi Japonci hoteli prodirati v Sibirijo.

Ruska vlada je svojemu narodu jasno postavila pred oči, da obstoji vojna nevarnost ter narod pozivlja, da naj bo na to pripravljen. Odkrito tudi pove, da bo šla Rusija v vojno, ako bo napadena, ali kako drugače izzvana, da pa je pripravila vse, da odbije prvi naval.

Združene države so se dolgo zdrževale, da niso posegle v dogodeke na Daljnem Istoku, toda sedaj pa so zavzele stališče kot Rusija. Združene države so v tem sporu na strani Kitajske, kakor Rusija. Rusija ni priznala posebnih pravic Japonske v Mandžuriji in Združene države tudi ne. Konečno Rusija ne more trpeti, da bi Japonska postala v Aziji premočna s tem, da bi ostala v Mandžuriji in Združene države tudi ne.

V cel azijski politiki teko pota Rusije in Združenih držav vsopredno. Stari grški modrijan Euclid je rekel, da vsopredne črte nikdar ne pridejo skupaj, toda Einstein pravi, da mogoče pridejo.

Anglija in Francija imata vedno drugačno politiko kot pa druge države ter lovita ribe v kalni in razburkani vodi.

Toda Rusija je povedala Japonski jasno: — Govorite o razmahu svoje države. Kaj mi-lite s tem? Ako je res, kar govorite: mi smo pripravljeni!

NADVOJVODA OTON JE BOLAN

Bruselj, Belgija, 6. marca. — Nadvojvoda Oto, sin zadnjega cesarja in cesarice Zite, ki je star 19 let, je obolel na ošpicah, poleg tega pa ima tudi vnetje slepiča. Nahaja se na gradu Steenocker-zeel, kjer živi Zita s svojimi osmerimi otroci.

OTROK MU BODE BAJE VRNEN PO PRETEKU 48 UR

V soboto je izjavil governer države New Jersey, da so Lindberghovega otroka najbrže odvedli "amaterji", to je ljudje, ki niso posebno izvežbani v svojem poslu. Štiriindvajset ur potem sta pa sporočila polkovnik in njegova žena časopisju, da sta izbrala za svojega zastopnika znanega newyorškega gangsterja Salvatora Spitala in njegovega pomagača Irvina Bitza.

Oba sta policiji prav dobro znana. Bitz je bil nekoč leto dni zaprt, dočim se je znal Spitala vedno izogniti roki pravice. Leta 1928 je bil sicer aretiran pod obdolžbo umora, pa je bil pozneje izpuščen. Pri oni priliki je rekel newyorškemu policijskemu komisarju, da ne nosi več revolverja, ker zna na razne druge načine "z služiti" denar.

Pismao, ki so ga pustili odvajaleci na postelji, ko so dvedli otroka, ni Lindbergh pokazal niti policiji, niti časniškim poročevalcem. Govori se pa, da je v pismu določba, da se smejo začeti pogajanja med Lindberghom oziroma njegovim zastopnikom in odvajalci šele štiri dni po odvajanju.

Danes ali jutri bo dobil Lindbergh natančna navodila, kaj mora storiti, da bo stopil v stik z odvajalci.

Privatni telefon v Lindberghovem domu je vedno odprt, ker je lahko mogoče, da bo Lindbergh potem njega dobil navodila.

Newyorško bivališče gangsterja Spitala in njegovega tovariša ni znano. Napram časniškim poročevalcem sta istotako molčela kot Lindbergh in njegova žena.

PRETILNA PISMA MILIJONARJU

Alvah Griffin Strong je prejel pretalna pisma. — Nekdo je zahteval od njega večjo svoto denarja.

Rochester, N. Y., 6. marca. — Alvah Griffin Strong, ki kupčuje z zemljišči, ki se peča tudi s konjerejo v velikem obsegu in ki je milijonar, je prejel od nekega neznanca pismo, v katerem zahteva od njega \$2000.

Strong je prejel tri pisma in v zadnjem pismu mu preti pisec, ako ne ustreže njegovi zahtevi, da bo ustreljen, da bodo drugi rajši na zahtevo takoj plačali denar.

Prvo pismo zahteva, da pusti zahtevani znesek v poštnem uradu in naj bo na zavitku napisano ime "Schultz". Strong pa je naznanil policiji.

Štiri dni nato pride drugo pismo z naročilom, da naj Strong neše denar v, neko brivnico koncem mesta in naj pusti denar za "Schultz". Strong je pustil v brivnici zavitek brez denarja, policija pa je pazila, toda Schultz ni bilo od nikoder.

Po preteku dvanajst dni prejme Strong tretje pismo, ki je vsebovalo več groženj kot prvi dve pismi. Pisec je zahteval, da pusti

ZANIMIVA RAZKRITJA

Angleški uradni spisi razkrivajo možnost vojne leta 1911. — Ruski poslanik v slabi luči.

London, Anglija, 6. marca. — V novem zvezku angleških uradnih spisov se razpravlja o nevarnosti svetovne vojne leta 1911 v času takozvane "Agadir krize".

Knjiga, ki je že sedma te vrste in ki objavlja angleške uradne spise, pojasnjuje veliko krizo v Afriki, ko je Nemčija poslala v afriško vodovje kanonski čoln "Panther". Iz teh listin je razvidno, da so bile evropske razmere daj zelo napete in da je poznejši maršal Joffre v svojem razgovoru z angleškim vojaškim atašejem polkovnikom Fairholm zaupno povedal, da je s svojim generalnim štabom na delu za načrte za morebitno vojno.

— Rad bi vedel, — je tedaj rekel Joffre, — ako bodo prišli Nemei skozi Belgijo, ali ne. Rad bi vedel, kajti za nas bi bilo potem lažje.

Toda Joffre je bil vseeno prepričan, da se Nemei ne bodo dotaknili belgijskega ozemlja in da jih bo ob belgijski meji lahko zaдрal. Kot vemo, se je tedaj Joffre zmotil v svojih računih, kajti Nemei so vdrl v Francijo skozi Belgijo. Gotov pa je bil Joffre že tedaj, da se Italija ne bo v vojni pridružila Nemčiji.

Iz teh listin je tudi razvidno, da je ruski poslanik v Parizu Isvolski napačno obveščal francosko vlado o politiki ruske vlade.

Listine tudi povedo, da je bil tedanji nemški zunanji minister Kinderlein-Waechter proti temu, da bi se poleti 1911 srečale angleške in nemške bojne ladje. Kinderlein-Waechter je tedaj pisal, da bi pri tem sestanku hotel biti navzoč tudi nemški cesar na svoji jahti in bi bil velik "tra-la-la", kajti Viljem bi zahteval, da je postavljen za admirala angleške in nemške mornarice.

— Na vsak način bo hotel Viljem, — piše Kinderlein-Waechter, — stopiti na čelo skupnega brodomarja pri manevrih, ki bodo končali z velikim banketom in Bog ve, kaj še vse.

v neki pekarni izven mesta denar v bankovnih po \$50, ne da bi imeli zaporedne številke. Mesto denarja je Strong pustil v pekarni pismo, v katerem naznanja, da ne razume navodila glede bankovcev. Zopet je stražila policija, toda Schultz ni nikdar prišel.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakar, President

L. Menalik, Trezor

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Na celotno leto velja list za Ameriko, za New York za celotno leto \$7.00
in Kanado \$6.00 Za pol leta \$3.50
Na pol leta \$3.00 Za inozemstvo za celotno leto \$7.00
Na celotno leto \$1.50 Za pol leta \$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenrednih nedelj in praznikov.

Dopisni bres podpis in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivalitke naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-2878

NAJVEČJI ZLOČIN

Noben zločin javnosti tako ne pretrese in ne vznemirja ljudi takega sočutja, kakor ugrabljenje otroka.

Sleheri vztrajajo ob misli, da dospe mlado, nedolžno bitje v roke degeneriranih in zločinskih ljudi, ki skušajo izsiliti od pomilovanja vrednih starišev odkupnino, in ako se jim ne posreči dobiti odkupnine, odvedenega otroka v največ slučajih usmrti.

Odvedbe so se že prej pogosto dogajale, po vojni so pa takorekoč na dnevnem redu.

Lopovi ne odvajajo samo otrok, pač pa tudi odrasle. Vodilni motiv je skoro v vseh slučajih pohlep po denarju.

Odvajalci določijo po svoji volji odkupnino, katero skoro vedno dobe, razen v slučaju, da padejo prej pravici v roke.

Ves svet je pretresla novica, da je bilo ugrabljeno dvajset mesecev staro dete slavnega ameriškega letalca Charlesa A. Lindbergha.

Menda ga ni v vsej deželi pošteno mislečega in iskreno čutečega človeka, ki bi ne sočustvoval z globoko prizadetimi stariši ter iskreno želel, da bi jima bilo dete čimprej vrnjeno.

Ako bi odvajalec otroku kaj zlega storili in bi jih pozneje zasačili, se zdi človeku, da bi ne bila zaenjo nobena kazen preostala.

Umor, ki ga zakrivi odrasel človek, bodisi iz strasti ali maščevanja, se da na ta ali oni način upravičiti, nikakor pa ni mogoče upravičiti ugrabljenja otroka.

Srečno družinsko življenje Lindbergha je doseglo svoj višek, ko mu je žena rodila zdravega in čvrstega otroka.

Po dvajsetih mesecih je bilo pa to življenje pahnjeno v tisoč strahov in skrbi ter v pošastno negotovost.

Oblasti bodo gotovo storile vse, kar bo v njihovi moči, da razsvetle to strašno skrivnost ter omogočijo, da bo dobil Lindbergh otroka nazaj.

NASI V AMERIKI

Znani slovenski obrtnik Rudolph F. Kozan, ki ima v Clevelandu moderno popravilnico čevljev, je prejel iz Columbusa brezovno obvestilo, da je dobil na državni razstavi za čevljarstvo po pravilnice in trgovce priznanje kot "čampion", obenem pa je odnesel tri prve nagrade za izvrstno delo, katero je poslal na razstavo.

Y tekmi so bili vsi čevljarji obrtniki države Ohio in torej tako priznanje že mnogo pomeni.

— Znani Slovenec Leo Jurjevec v Chicagi je imel preteklo ne-

deljo zvečer buren doživljanje, ki je vreden vsakega detektiva. Ko je prišel iz gledališča, kjer je dolgo leta že zaposlen kot kinooperator, je blagajničarka, ki prodaja vstopnice, vzklila: — "Leo, hold-up man!" Jurjevec je opazil nekega moža, ki je stal pri blagajni, in ki je takoj nato zbežal. Leo je pa udri na njim in sta se lovila po bulvardu, dokler se ropar končno ne spomni, da ima revolver v žepu. Potegne orožje in pomeji proti Jurjevcu, ki je pa mislil, da pametni odneho prvi, pa je odkorakal lepo nazaj.

NERED V GOSPODARSTVU

Zgodovina preteklih stoletij nam na mnogih krajih govori o vojskah, kugi in lakoti, ki so obiskavale človeštvo, se plazile preko dežel in pahnile narod v revščino in pomanjkanje. Vselej, kadar so take ljudske nadloge obiskale narod, so naši predniki iskali za vzroke in bili prepričani, da so jih tudi pravilno pogodili. Največkrat so si takšne nesreče razlagali kot božjo kazen. Komet na nebu ali strupeni vetrovi s seboj so jo napovedovali. Doba velikih kužnih bolezni je med kulturnimi narodi minula, odkar je znanost odkrila njihov bistven vzrok, mala živa bitja, ki jih imenujemo bakterije in koke in se tudi znano pred njimi varovati.

Po svetu se sedaj plazijo druge bolezni, ki se javljajo periodično, to so gospodarske bolezni. Imajo nekaj podobnega z zdravstvenimi krizami preteklih stoletij, kajti tudi gospodarska kriza ima na sebi nekaj nalezljivega. Prehaja od človeka do človeka, od stanu na stan in se seli z ene dežele v drugo. Kakor so se naši predniki spraševali za vzroke, kadar je prišla črna smrt v deželo, tako tudi sedanjí rod ugiha o vzrokih gospodarske krize. Seveda mi ne moremo dolžiti katerega komet, da je povzročil sedanje slabo gospodarsko stanje. Mi iščemo gospodarskih vzrokov. Raziskujemo takorekoč gospodarske bakterije, ki so nas okužile. Toda kakor so bili naši očeti brez moči spričo kole, koza in črne kuge, tako je nejasno in le tipično naše iskanje za vzroke sodobne gospodarske krize. Sicer gospodarska zgodovina izkazuje dolge in kratke periode, v katerih se povračajo podobne motnje gospodarskega življenja, ki jih označujemo z besedo kriza in depresija, kadar doseže nanižje stanje.

Pred sto, dvesto in tristo leti je čisto drugače izgledalo to, kar imenujemo danes gospodarstvo. Šele nekaj desetletij je, da moremo govoriti o svetovnem gospodarstvu v tem smislu, da so vse dežele gospodarsko med seboj povezane. Šele nekako pred 60 leti prvič opazujemo pojav, da težko gospodarsko obolenje ene pokrajine takorekoč okuži tudi druge dežele. Zato nam gospodarska razmišljanja o davni ne pomagajo mnogo in se moramo pravi pač z bližje ležečimi razmerami, na katerih prav mi trpimo, ako hočemo premagati veliko negotovost, ki nas navdaja v sedanji gospodarski stiski.

Skoraj vsaka od gospodarske bolezni prizadeta država se čuti v središču krize. Tako na pr. naj huje kričijo o svojih stiskah Nemci. Toda veliko je dežel posebno v jugovzhodnem delu Evrope, ki še vedno zavidajo Nemce za njihov visok življenjski standard. Amerikanci, ki so še pred dvema leti ponosno trkali na svoj dolar, primerjajo danes svoj položaj z evropskim in prihajajo do zaključka, da so njihove lastne ameriške gospodarske razmere mnogo bolj nezdrave, kakor v Evropi. V veliki stiski se nahaja tudi britanski svetovni imperij, le da poseda njegovo centrom, to je London in angleško ljudstvo veliko samozavest in politično dozorlost. Angleži kažejo izvanredno državn. disciplino, ki je gotovo sad stoletnih političnih skušenj. Oni razumejo načelo: kdor ima veliko, mora braniti veliko. Tolikšne gospodarske discipline, kakor so jo v tej svetovni gospodarski krizi pokazali Angleži, ni pokazal noben drug narod na svetu.

Narodi in dežele, ki trpe v sedanji krizi, pripadajo najrazličnejši gospodarski strukturi. So velikoprostorske, kamor je šele v zadnjih letih prišla prodirati evropska gospodarska reforma in končno imamo dežele s čisto novim kapitalizmom, ki hočejo takorekoč izdelati gospodarski sistem vzdolž svoje gospodarstvo. Gospodarska kriza je zajela prav ves svet, brez razlike. Različne so le metode, s katerimi se pred vsako boleznijo države branijo. Skupno vsem kapitalističnim državam pa je, da občitijo nemožnost obstoja finančnega kreditnega sistema. Gospodarske sisteme imamo vendar zato, da služijo gospodarstvu, to se pravi, da posredujejo narodom življenjske in kulturne potrebe, pa naj gre za hrano, obleko, stanovanje, transportna sredstva ali karkoli. Tisti gospodarski sistem je najboljši, ki v največji meri in kar moči nemoteno vrši to svojo nalogo. Kapitalizem je mislil, da vrši svojo službo najbolje, če razveže vse sile "gospodarskega človeka": njegov pogum, podjetnost, sebičnost in svobodo, ki jih prav nič ali pa le malo omejuje v interesu družbe. Ta sistem je v 150 letih svojega obstoja ustvaril trpljenje in gospodarsko napetost med stanov in narodi, da ga nihče več v tem obsegu, kakor se nam pojavlja, ne more smatrati za blagoslov človeštva.

Le pogledimo! Nikdar ni še človeštvo razpolagalo s tako silnim produkcijskim aparatom, kakor razpolaga danes. Industrija in poljedelstvo še nikdar v zgodovini nista razpolagala s tolikšno možnostjo proizvodnje, kakor je da-

nes mogoča. Pri obstoječih prometnih možnostih še tudi nikdar ni bila mogoča tako pravilna in racionalna porazdelitev dobrin, kakor je mogoča danes. In vendar imajo ljudje vedno manj možnosti, da bi se teh nakopičenih dobrin prilastili. Po računih gospodarstvenikov, je v zadnjem letu svetovna kupna moč konsumentov padla za 10% v primeri s prejšnjim letom. Brezposelnost raste kljub temu, da bi bilo pričakovati, da bodo imele vse roke polno dela, ker je vedno večja množica tistih, ki trpe pomanjkanje gospodarskih dobrin. Lahko rečemo, da stoji največji brezposelnosti, ki jo pozna zgodovina, nasproti še večja množica ljudi, ki krvavo pogrešajo prav tistih dobrin, ki bi jih brezposelnosti mogli producirati.

Svetovno poljedelstvo že več let izkazuje čisto dobre letine. Kanadske severno-ameriške in romunske žitnice so prentpane z zrnom. Brazilija stresa svojo kavo v morje ali pa kuro z njo stroje. Toda krušne cene so visoke, na Kitajskem dobesedno stradajo milijoni in se še do danes ni posrečilo vsaj za silo nasiti množice evropskih in ameriških brezposelnih. V vojki smo to razumeli. Takrat pač ni bilo ničesar jesti. Toda stradati, ko so žitnice zemlje prenapolnjene z žitom, to težko razumemo in še težje prenašamo. Vsak se bo vprašal, ali ni sedanji gospodarski sistem pogrešen? Kje je ovira, da lačni ne morejo biti nasičeni od preobilnih zalog? Kje je vzrok, da cele armade brezposelnih ne dobe zaslužka, ko drugod ljudje trpe pomanjkanje proizvodov?

Imamo države, ki trpe silno denarno stisko, ki ni prizanesla niti Angliji, ki je skozi stoletja zalagala svet s svojimi funti. Po drugih državah pa se zopet kopljejo ogromne množine zlata, kakor so Francija, Amerika, Švica in Holandija, ki se duše v preobilnih finančnih sredstvih. Isto neravnovesje se pojavlja pri obrestni meri. V državah, kjer je redek denar, je obrestna mera izredno visoka. V Švici in Franciji pa je skoraj nič. O delavskih razmerah skoraj ni vredno poročati, ker so še vedno pod ničlo in tudi zanašajo na pričakovati nič boljšega. Imamo več društev v naselbinah, katera še precej napredujejo. — Društvo sv. Alojzija, št. 127 J. S. K. J. priredi veselico v Klubovih prostorih na S. Manchester Road dne 4. aprila. Začetek ob sedmi uri zvečer.

Uljudno vabim vse rojake in rojakinje iz Kenmore, Akrona in iz drugih naselbin, da nas posetijo na amejeni večer. Godba bo prvovrstna in za vse drugo bo preskrbljeno. Vsem naročnikom in naročnicam najlepši pozdrav! Naročnica.

družabni bolezni je v tem, da ji manjka naravne, to je korporativne organizacije. Ker družba ni urejena, je vsak v boju z vsemi, kar samo veča gospodarsko zmedo.

Peter Zgaga

O Lindberghovem otroku.

Ves narod in ves pošten svet simpatizira z Mrs. Lindbergh in njenim možem, katerima so ugrabi-

Dopisi.

Barberton, Ohio.

Na zadnji seji kluba "Kras" dne 24. januarja t. l. je bilo sklenjeno, da se naša prihodnja seja vrši dne 20. marca t. m. ob 7. uri zvečer v spodnjem prostoru dvorane samostojnega društva "Domovina" na 14. cesti.

Dne 1. marca t. l. se je sestal celokupni odbor tega Kluba, in je prišel do zaključka, da se nikakor ne more vršiti seja zgoraj omenjenega dne, namreč 20. marca t. m. Vzrok, ker imata predsednik in tajnik onega dne nujne opravke izven Barbertona.

Tem potom se vam uljudno naznanja, da se naša seja vrši en teden poprej, to je 13. marca t. m. ob 7. uri zvečer v zgoraj omenjeni dvorani. Ker je zabavni klub "Kras" še mlad imamo nešteto vprašanj reševati.

Zato ste prijazno vabljeni stani in mladi, spadajoči v ta Klub, da se te velepomembne seje dne 13. marca t. m. polnoštevilno udeležite.

Z narodnim pozdravom!

Za odbor:

Josip Ujeić.

Kenmore, O.

Dolgo časa že ni bilo nobenega dopisa v Glas Narodu iz naše naselbine.

Kakor povsod, tako tudi pri nas še vedno gospodari teta prosperiteta. O delavskih razmerah skoraj ni vredno poročati, ker so še vedno pod ničlo in tudi zanašajo na pričakovati nič boljšega.

Imamo več društev v naselbinah, katera še precej napredujejo. — Društvo sv. Alojzija, št. 127 J. S. K. J. priredi veselico v Klubovih prostorih na S. Manchester Road dne 4. aprila. Začetek ob sedmi uri zvečer.

Uljudno vabim vse rojake in rojakinje iz Kenmore, Akrona in iz drugih naselbin, da nas posetijo na amejeni večer.

Godba bo prvovrstna in za vse drugo bo preskrbljeno. Vsem naročnikom in naročnicam najlepši pozdrav!

Naročnica.

družabni bolezni je v tem, da ji manjka naravne, to je korporativne organizacije. Ker družba ni urejena, je vsak v boju z vsemi, kar samo veča gospodarsko zmedo.

VABILO na VESELICO in POJEDINO

SLOVENSKE DOM, Inc. na 36 Danube Street,
LITTLE FALLS, N. Y.

PRIREDI V

SOBOTO, DNE 19. MARCA

VESELICO S POJEDINO

Pričetek veselice ob 8. uri zvečer.

Vstopnina za par \$1.25; za posameznika pa 75c.

Otroci pod 14. letom prosti.

IGRAL BO DOBRO ZNANI ROJAK JOHN ZORCE

Uljudno se vabi vse Slovence od tukaj in iz bližnjih naselbin na to prireditev. Nikomur ne bo žal, ker se pripravljajo nekaj izvrstnega. NE POZABITE 19. MARCA! Za odbor: Frank Masle.

Mali Oglasi

imajo velik uspeh

Prepričajte se!

150 strani
dobrega čtiva

Cena 50 centov

Ni še prepoznano, da
dobite Vaš izvod
Koledarja za 1932.

Pošljite naročilo še danes na

Slovenic Publishing Company
216 West 18th Street New York
VEMO, DA BOSTE ZADOVOLJNI

KNJIGE
VODNIKOVE
DRUŽBE

za letos so

razprodane

ZA
DRUGO LETO

IZDA PA DRUŽBA ZOFET
ŠTIRI KNJIGE in sicer —
VODNIKOVO PRATIKO za leto 1932,
DVE PRIPOMOČNI IN ENO POUČNO
KNJIGO. — Članarina stane samo \$1.—
in kdor nam torej pošlje \$1.— do konca
marca 1932 bo prejel te knjige in
starega kraja, kakor hitro bodo gotove.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

JACK LONDON:

NAJVEČJI LAŽNJIVEC JE BIL JIM

To so bili fantje: Jim, Joe in Jack. Znali so lagati, da so se trumovi krivili. Drug drugega so premagali knock-out.

Joe in Jack sta zmeraj pravila zgodbo o ustanovitvi San Franciscu, kalifornijskega New Yorka. Ko so nekoč v zgodnjem jutru sedeli v vlažni prerijski travi, je vprašal Joe:

— Kaj bi danes dopoldne?

Jack je nato malo pomislil in odgovoril:

— Več kaj, ustanovimo San Francisco.

Takrat namreč se ni bilo tam, kjer stoji danes ogromno mesto z nebotičniki, nič drugega kakor neogotljuba gričevnata planjava.

Jack se je nekaj časa ukvarjal s tem predlogom in potem odločil:

— Saj res! Popoldne lahko začnemo!

Temu pogovoru se mora San Francisco zahvaliti za svojo ustanovitvo.

Jack je bil baje pred leti igral nekje ob Indijskem oceanu. Da, res, celo ime gledališča je povedal, kjer je bil v službi. Če se ne motim, se je imenovalo t:

— skromno in preprosto svetišče modric "Bambusovo gledališče" in je stalo nekje za Alahabdom ali Jajpurjem. Najzanimivejšje pri tem gledališču pa je bilo, da je čepetela gledališke družine, ki je nekoga dne potovala na gostovanje po notranjosti Birme, napadla pantra in ga pohrustala s kožo in lasmi.

Žalostno, a resnično. Dober svet je bil torej drag. Radža iz Birme je bil povabljen. V pričakovanju velike slavnostne predstave se je gnetlo ljudstvo pred vrati gledališča. In igralci brez šepetalec! Iz te zadrege jih je rešil Jack, zmaj iznajdljivi Jack. Da se je kar hitro zavezati za New York in si od tam po telefonu prispečevati. Predstava se je lahko pričela in radža iz Birme je ploskal kakor klakar pariške opere.

Pa tudi Joe si je bil nekoč zaslužil ostroke. Takole je bilo:

Nekoč je Joe, ko se je še potepal kot "tramp" po deželi, izropal banko, nekje v Texasu ali Arkansasu. Moj bog tako pač pride. Takrat je to storil samo iz ljubezni do bližnjega. Hotel je enemu izmed mnogih svojih tovarišev, ki je vzel na muho bančni tresor, olajšati naporno delo, in mu je zato izpraznil blagajno pred nosom. Toca tovariš ni pokazal prav nikakega razumevanja za njegovo nesebično dejanje, kdel je namestu da bi bil hvaležen in naščuval je polietjo na svojega stancvskega tovariša. Kmalu mu je bil za petami najbolj nabriti detektiv Amerike Little Jerrytown, ki so ga zaradi nešteti in na moč prebrisanih preoblek imenovali ameriškega Fregolija. Little Jerrytown je bil mojster v svoji stroki. Prav takrat, kadar je človek mislil, da je pred njim varen, se je nenadoma pokazal, kakor bi bil iz zmelje prilzel, in brez slepmišljenja zločinca prijel za vrat.

Tudi pred Joem se je nenadoma prikazal mojstrski detektiv v maski, za katero ne bi bil nihče slutil Little Jerrytowna in nagovoril presenečenega tatu:

— Dragi prijatelj, šla bova! Toda Joe je bil to pot bolj navit kakor Little Jerrytown in je malomarno vprašal:

— Otega, kdo pa ste?

— Little Jerrytown! — mu je detektiv zabrusil v lice in pogladil svojo čopasto očkavsko brado, ki je žrtvi skrivala njegov resnični obraz.

Joe se je napihnil:

— Kaj vi se upate izdajati za Little Jerrytowna?

Little Jerrytown je od prepadenosti odpl ust.

— Nezaslišano, tako nesramnost! Tu — vzemite moje zrcalo in potem rečite se enkrat, da ste Little Jerrytown!

Jerrytown je vzel zrcalo in zagledal v njem spako s kuštravo očkavsko brado, ki ga je spravila iz ravnotežja.

— Saj, znorel sem, — je zatautil Little Jerrytown, mojstrski detektiv. Bledel se mi. Odgnajte mi

tisočkrat vas prosim, zdaj vidim, da nisem Little Jerrytown, temveč nekdo drugi. Trenutno sicer ne vem, kdo, pa se bom že domislil.

In je šel svojo pot.

Ko se je Little Jerrytown spet vrnil in zarjovel: — Ti, ti goljuz, si me potegnil za nos! Jaz sem Little Jerrytown. Samo „spoznal“ se nisem, ker sem bil tako imenitno preoblečen. Zdal čisto dobro vem, da sem Little Jerrytown. Je bil Joe že davno čez tri gore.

Srečen, kdor verjame...

V črno je zadel Jim, tretji v družbi.

Čujmo, kaj je Jim povedal:

Tudi Jim je nekoč izropal blagajno v banki. To ni nič čudnega, zakaj denar je zaveščina, ki vsakemu človeku prav pride.

Jim je torej kot mož, ki se z malenkostmi ne ukvarja, sunil deset tisoč dolarjev in šel z njimi križem sveta. Toda med potjo ga je prijela vest in mu svetovala, naj oropano blagajno nese nazaj. Jim se je boril s svojo vestjo, boril in končno po junaskem boju podlegel. Skesani grešnik se je odločil, da poišče pravega svetovaleca, ki naj bi zadevo spravil v red.

Thomas Willer, pravni svetovalec, je bil dober človek in možak, ki je ljudi dobro poznal. Ta mož je vprašal našega Jima:

— Reci mi, prijateljček, koliko si prav za prav sunil?

Jim je premislil in rekel:

— Deset tisoč dolarjev.

— Nič več?

— Nič več!

— In koliko si pustil v blagajni?

— Je zdaj sprožil Mr. Willer in

Za boleče sklepe

Samo namažite s tem zanesljivim starim linimentom
PAIN-EXPELLER

tehtno potegnil sapo vase. Jim je pomislil:

— Sodim, da je bilo dvajset tisoč dolarjev... — je bil njegov lasni odgovor.

— Hm, hm! — je dejal prijazen gospod in pomežiknil s svojimi sladkimi očesi. — Nekam dosti.

Jim je potrdil ugotovitve svojega pravega svetovaleca s tem, da je ponižno pobesil glavo.

— Ali veš kaj te čaka, če te dobe? — ga je možak vprašal po dolgem premoru.

— Da! Sedel bom!

— Da, sedel! — je ponovil Mr. Willer. Morda meseca, morda tudi leta. To pride, kakor nanese. Ali bi rad sedel?

Jim je odločno odkimal.

— Denar jim vrnem, potem mi bodo dali mir.

— Bizje, fant moj dragi! — Čepel denar vrneš, boš vendar sešel. Tavnina je že hudič. Drugo poravnava najti.

Pravni svetovalec se je zamislil, potem je spet udaril:

— Praviš, da je še dvajset tisoč dolarjev v blagajni.

— Saj!

— Potem prinesi se ta denar in se bova pogovorila. Našel sem pravo pot.

Jim je bil vesel, da je pravni svetovalec našel pravo pot, ki ga bo obvarovala sedenja, in je bil takoj za to, da gre v blagajno po ostali denar.

Šlo je kakor po maslu, kajti ropa se niso odkrili.

In drugi dan je prišel Jim pred svojega pravega svetovaleca in mu naštel na mizo svetle dolarje. Pravni svetovalec se je muzal, nič drugega ni rekel kakor "saj si priden!", primaknil stol k pisalnici in zasnoval tole pismo:

Banki Hall and Son,
Little Rock, Arkansas, USA.
Moj klient, gospod Jim Worthington, je izpraznil vašo blagajno.

Njegova družina se je izjavila pripravljenim poravnati škodo, toda samo pod pogojem, da prizadete ne naznanite. Družina mojega klienta Jima Worthingtona bi sprejela 30 odst. poravnavo, da bi se izognila škandalu.

Nikakor se nočem vmešavati v vašo odločitev, svetoval bi vam pa kot zastopnik družine Worthington, da vzamete ta predlog v poštev in omogočite poravnavo na tej podlagi, kajti tožba bi bila z ozirom na siromaštvo mojega klienta, ki je med tem izgubil več del plena deloma pri piratstvih, deloma pri pajdajih, poskus, ki ne bi imel prav nič izgledov za uspeh.

Z odličnim spoštovanjem

Thomas Willer

Se tisti večer je prišla brzojarka tele vsebine:

— Sprejemmo ponudbo družine Worthington

Hall and Son, banka

— Tako, dragi prijatelj, — se je magošavno nasmehnil Mr. Thomas Willer pravni svetovalec Jimov, — zdaj si iz vode. Trideset odstotkov plena pošljeva banki Hall and Son, veš in ostanek si razdeliva: Pol bo mojega za honorar, pol pa plačilo za tvoje hrabro dejanje.

Tako je rekel in izročil Jimu zavoj dolarjev.

Da, da to so bili fantje: Jim, Joe in Jack. Toda največji je bil Jim, razbojnik, kaj?

Za Praznike

VELIKA NOČ SE BLIŽA.

Gotovo se bodele tudi letos spomnili svojcev s primernim denarnim darom. Naša trdka, ki že nad 12 let pošilja denar v stari kraj točno in zanesljivo, vam nudi sedee cene:

500 din	\$ 9.60	100 lir	\$ 5.90
1000 din	18.70	200 lir	11.50
2000 din	37.50	300 lir	16.90
3000 din	55.75	500 lir	27.35
5000 din	92.80	1000 lir	53.25

Pri večjih cenah sorazmeren popust. — V navedenih cenah so všteti vsi stroški in prejemnik prejme denar na svoji pošti brez vsakega odbitka.

Pisma, Money Order itd. naslovite na:

LEO ZAKRAJŠEK

(General Travel Service)

1359 Second Ave., New York, N. Y.

Knjigarna "Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

POVESTI in ROMANI

Amerika, povsod dobro, doma

Agitator (Kersnik) broš. 80

Andrej Hofer 50

Beneška vedeževalka 35

Belgrajski biser 35

Beli mercesen 40

Bele noči, mali junak 60

Balkansko-Turška vojna 80

Balkanska vojna, s slikami 25

Boj in zmaga, povest 20

Blagajna Velikega vojvode 60

Belfegor 80

Boy, (roman) 65

Burska vojna 40

Beatni dnevniki 60

Božični darovi 35

Božja pot na Bledu 20

Božja pot na Smarni gori 20

Cankar:

Grešnik Lenard, broš. 70

Mimo življenja 30

Moje življenje 75

Romantične duše 60

Cvetke 25

Čebelica 25

Črtice iz življenja na kmetih 35

Drobiz, in razne povesti —

Spisal MIHČINKA 60

Darovana, zgodovinska povest 50

Dekle Eliza 40

Dalmatinske povesti 35

Dolga roka 50

Do Ohrida in Biloja 50

Doli z orožjem 70

Dve sliki: — Njiva; Starka

(Meško) 60

Devica Orljanska 50

Duhovni boj 50

Dedeč je pravil; Marinka in škarni

telčki 40

Elizabeta 35

Fahijola ali cekev v Katakombah 45

Fran Baron Trekn 35

Filozofska zgodba 60

Fra Diavolo 50

Gozdovnik (2 ZVEZKA) 1.20

Gospodarica sveta 40

Gostile v stari Ljubljani 40

Grška Mytologia 1.

Gusarji 75

Gusar v oblikih 80

Hadij Muraj (Tolstoj) 40

Haji papeža, ves. 1.

Hektorjev meč 50

Hedvika 40

Hudi časi. Blage duše, veselolga 75

Helena (Kmetovca) 40

Hudo Brezduro (II. zv.) 35

Humorske, Groteske in Satire,

vezano 80

broširano 60

Izlet g. Brončka 1.20

Izbrani spisi dr. H. Dolenc 60

Iz tajnosti prirode 50

Iz modernega sveta, trdo vez. 1.60

Izbrani spisi dr. Ivan Menger:

2 zvezka 1.50

Igralci, broširano 80

Igralec 75

Jagunje 30

Janko in Metka (za otroke) 20

Jernac Zmagovalec, Med plazovi 50

Jutri (Strug) trdo vez 75

broš. 40

Jurčičevi spisi:

Popolna izdaja vseh 10 zvezkov.

lepo vezanih 10.

6. zvezek: Dr. Zober — Tugomer

broširano 75

Juan Mserija (Povesti iz Španskega

življenja 50

Kako se sem jaz likal

(Aleševce) I. zvezek 60

Kako sem se jaz likal

(Aleševce) II. zv. 60

Kako sem se jaz likal

(Aleševce) III. zvezek 60

Korejska brata, povest iz mlajšnov

v Koreji 30

Krvna osveta 30

Kmečki punt (Senca) 60

Kuhinja pri kraljici goji pečici 50

Kaj se je Markar sanjalo 25

Kazaki 60

Križev pot patra Kupljenika 70

Kaj se je izmisil dr. Oks 45

Lerstikovi zbrani spisi 90

1. zv. Pesmi; Ode in elegije; So-

netje; Romane, balade in

legende; Tolmač (Lerstik) 70

5. zv. Slika Levstika in njegove

kritike in polemike 70

Trdo vezano 1.

Ljubljanske slike, Hiski lastnik,

Trgovca, Kupčijaki stražnik,

Uradnik, Ježički doktor, Gostil-

ničar, Klepetulje, Natakareca,

Duhovnik, itd. 40

Lov na ženo (roman) 80

Lucifer 1.

Marjetica 50

Materina žrtve 50

Moje življenje 75

Mali Lord 80

Milijonar brez denarja 75

Maron, krščanski deček iz Liba-

nona 25

Mladih zanikernikov lastni živo-

topis 75

Mlinarjev Janez 50

Musolino 40

Mrtvi Gostec 35

Mali Klatež 70

Mesija 50

Malenkosti (Ivan Albrecht) 75

Mladim sreem. Zbirka povesti za

slovenska mladino 25

Misterija, roman 1.

Na različnih potih 40

Notarjev nos, humoreska 35

Narod, ki izmiri 40

Naša vas, II. del, 9 povesti 90

Nova Erotika, trdo vez 70

Naša leta, trdo vez 70

broširano 50

VSE SE PREBOLI

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

Za Glas Naroda priredil I. H.

47

(Nadaljevanje.)

— Greta — Greta Homce! — se izvije vzklik iz njegovih ust. Kot pretepen se zvija v naslonjaču in si z rokami zakriva obraz. Margaret mirno priklina.

— Da, Greta Homceva! In je niste več spoznali! Takrat, ko sem pri kneginji Bjeli govorila te besede, vam ni prila v glavo nobena misel, noben spomin na dekle, ki vam je prinesla vse svoje bogato čustvo. Bila je pač samo ena izmed mnogih, ki jo mimogrede poljubite in vam pusti lep spomin. Pri vsem pa zaradi tega ne umirajo in vse se pretrpi! Tudi Greta Homceva ni umrla, četudi je bil čas, ko ji je obupanje, kazalo na zadnjo pot. Samo srečno naključje jo je držalo in jo je napravilo iz male Margaret Homceve veliko Greta Hafnerjevo. Ni pa šla iz rok v roke in ni skončala v jarku kot vaša Vijola Bronska, za katero vam je stala Margaret kot-model.

— Greta, — Greta! — vzdihuje Ulihi. — O slepi norec, kakšen je bil, da je ni spoznal!

— Zdaj veste, baron Kamnikar, kdo je Marga Hafnerjeva.

— Greta! — vzklikne hiteč. Preveč je bilo za njegovo ponosno sree.

Tu stoji ponosna kraljevska žena, ki mu je bila najvišja sreča na zemlji — nedosegljiva — in imel jo je že v svojem objemu, je vedel, kako mehke in sladke so njene ustnice, kako vroče je znala poljubiti.

Spomin ga je premagal. Naenkrat je stal oni čas jasno pred njegovimi očmi, videl je plavalasno sladko dekle. — Greta, Greta! — vzdihuje z omotenim pogledom, — ako bi mogla oprostiti.

— Ne!

Koko hladno in trdo je zvenel ta "Ne!" Ulihi spreleti mrz.

— Vašo nezvestobo, baron Kamnikar, bi vam še odpustila kajti čustva so premenljiva; da pa nisem bila na svoja pisma vredna nito ene vrste, da ste ravnali z menoj s takim zaničevanjem in niste razumeli vpitja mojega sree, tako da me je muka dolgega čakanja skoro zgrizla, tega ne morem nikdar pozabiti! Ravno tako ne morem pozabiti, ker ste iz doživljanja z neznatno Greta Homcevo napisali ono novelo v kateri me je v moje največje ponižanje spoznal Joško Ahčin. Hvala vam pa moram biti, da ste junakinjo imenovali Vijola, ne pa Greta.

— Ne, Greta, to ni bilo tako!

Margareta zamahne z roko.

Kakor ste me nizko cenili kakor ste iz vernega, zaupljivega dekleta napravili vlačugo, ki je šla iz rok v roke in je konečno poginila v cestnem jarku kot človek, ki nima nobenega sramu in časti — tega ni mogoče odpustiti! Kar sem tedaj trpela, vam ne morem pripovedovati. Prešlo je in preživela sem!

Ulihi se zlekne v naslonjaču, išče besede da bi se branil.

— Greta, tedaj nisem mislil na vas — pesniška svoboda ki vame iz življenja nekaj tukaj, nekaj tam in to je vendar dovoljeno.

— Da, toda ne, da vlečete čisto ljubezen v blato in to ste vi naredili! In to Vijola, vaša Greta, naj bi igrala?

— Greta, saj nisem vedel —

— Ne! Je vse zastoj! Ne bom je igrala. Nikdar ne bom nastopila v kakki vaši drami. Zdaj pa si nimava več ničesar povedati, gospod baron. Vedeti pa bi tudi morali, da zaslužim zadoščenje za vse grdo kar ste zagrešili nad menoj. In to zadoščenje sem si sama poiskala, zato sem tudi sprejela vaše obiske. Drugače mi ni za vas prav nič, tudi ne v spominu.

Margareta še bolj stegne svojo vitko in ponosno postavo. Kot sodnik stoji pred njim. Vedela je, da ji je ta ura prinesla zadoščenje, ki ga je tako željno čakala.

Neizmerno je bil ponižan. In jezil se je sam nad seboj, da je bil tako slep, da ni spoznal Margaret. Nerazumljivo se mu je zdelo, ko mu je bila raz oči vzeta zaveza. Saj je bila še vedno ona ljubljana postava, one temne modre oči, ki jih je tako zelo ljubil. Pred njim je stalo nekdanje tako ponižno dekle kot velika dama polna zavesti in ponosa. Stresala ga je hladnost ki je prihajala od nje.

Nobene besede ni našel, — bil je kot ubit.

Osrmočen ji gleda v lepi obraz.

In zopet je bil okoli njenih ustnih onaj zagonetni nasmeh; zdaj pa ga je spoznal.

— Pozdravljeni, baron!

Zavesa pri vratih v drugo sobo se je zagnila za Margaret; bil je sam. In nobenega mostu ni bilo več nazaj; vedel je. Prepada je bil nepremostljiv.

— Greta! — vzdihne toda Margaret ni bilo. Težkih korakov je odšel iz hiše.

20.

— Še enkrat Margaret, te prosim, da še enkrat dobro premisliš svoj sklep.

— Vse sem dobro premislila, stric. — Margaret dvigne jasne oči in pogleda bratu svojega rednika naravnost v oči. — Moj sklep je trden.

Oha sedita v Margaretinemu stanovanju pri čaju. Zunaj je šumel rahel dež, ki je po dolgih vročih dnevih ohladil ozračje.

— Ali se zavedaš vsega popolnoma, kaj delaš? Ali se hočeš res umakniti iz sijajne umetniške poti in boš izginila v temi meščanskega gospodinjstva? Svet ima pravico do tebe.

— Mogoče se umetnosti ne bom za vedno umaknila. Na vsak način, stric, pa hočem plačati svoj dolg. Joško Ahčin se mi smili v dno duše. Pomisli, kako bridko ga bo zedelo, ko bo izvedel, da mu je bila ljubljena žena vsled nezgode nenadoma odvzeta in da sta mala otroka brez matere.

— Saj je dovolj izkušenih strežnic. Otroci so pri njih v najboljši oskrbi; tvoja žrtev je nepotrebn.

V njena lica šine lahna rdečica.

— Stric, saj veš vse. — Njen glas se trese v zadregi.

Primo jo za brado in jo prisili, da mu gleda v oči, česar pa ni mogla. Margaret povesi oči.

— Da, Margaret, zdaj vem vse, — pravi s prijaznim nasmehom. — Ako je temu tako —

Margareta je razumela in še večja rdečica se ji pokaže na obrazu.

— Ne, stric, na to nisem mislila. Samo njegove otroke hočem vneti v svojo oskrbo in bom stanovala v njegovi hiši. Nekaj me sila da storim to. Ne sme pa vedeti, da sem jaz, ki oskrbuje njegove otroke. Pši mu, da lahko brez skrbi ostane celo tam, kakor je obljubil svojemu prijatelju. Saj je tam tako potreben in mnogo je odvisno od njega. Brezpomembno je, ako bi se sedaj vrnil. S tem svojo ženo ne more dobiti nazaj. Predno pa se bo dobil poročilo —

— Imaš prav, Marga. Vendar tvoje žrtve ne razumem.

Njene oči se svetijo, do odgovori:

— Toda prineš mi hočem žrtve. In ko se vrne, naj izve, kaj

Koledar
za l. 1932...Cena
50c

VSEBUJE poleg spisov dveh naših najboljših opazovalcev — Marka Rupnik in Franka Troha — dosti čtiva za ljubitelje povesti; tudi več zanimivih člankov, tehničnih razprav in drugih zanimivosti. Bogato je ilustriranih več člankov s slikami, ki bodo vsakega zanimali.

Vpoštevajoč slabe gospodarske razmere, smo ga tiskali le omejeno število. Vemo, da boste popolnoma zadovoljni z letošnjim koledarjem in zaradi tega ne odlašajte, pač ga naročite še danes.

Slovenic Publishing Company
216 West 18th Street
New York, N. Y.

zahtevajo razmere. Svoje hiše ne bo našel prazne.

— Ali pa si na jasnem glede morebitnih posledic? Ljubil te je. In ako te hoče za vedno obdržati?

— Potem ostanem pri njem, stric, potem naj bo tako, kakor si je sam želel. Pošteno in odkrito ti rečem: deset let umetniškega življenja mi zadostuje. Kakor sem navdušena za svoj poklic, zaradi Joška se mu odpovem.

— Tako zelo ga ljubiš?

Jasno in odkrito ga pogleda.

— Da, stric, ko sem se morala zatopiti v njegovo igro in sem zopet v njej našla očelo, poštenega in dobrega človeka, kateremu moram biti za marsikaj hvaležna, ko sem ga pozneje zopet videla, tedaj sem se svoje mlade ljubezni do Joška zopet zavedla. Ni bilo nobenega viharja, nobene nevihte, samo določno moje čustvo. Globoko in skrivnostno se čutim dolžno temu človeku, kot da sva že v prejšnjem življenju pripadla drug drugemu in da sva se sedaj že zopet našla. Joškova sem to čutila. Oni drugi pa mi je postal popolnoma tuj kot najbolj tuj človek, četudi sem za njim tako bridko jokala. In mislila sem, da brez njega ne bi mogla živeti.

— O, Marga, ali ni prva ljubezen samo domišljija in sen želja? Vse kar si sama, položiš v prvega človeka, ki ga srečaš položiš vanj sanje in želje svoje mladosti, oblečeš ga v romantično meglo, potem pa si grenko razočarana, ako se to ljubljeno bitje pokaže v vseh svojih napakah in slabostih. Vsa sreča, vsa bolečina, vsa blaženost in vse trpljenje obstoji samo v domišljiji. Nekaj časa pušči, da potekajo stvari tako kot so in potem pride, kot da ne bi bilo.

— Tako govoriš, stric, toda ne morem ti pritrditi. Zame je bilo kruto življenje. In še sedaj... Toda Joško Ahčin, — čimbolj mislim nanj, tem bližji mi je. Sama sebi sem postala uganka.

(Dalje prihodnjic.)

RIBE IMAJO DOBER SPOMIN

Oceanografski zavod kneževine Monako je izrazil raziskovalni zavod. "Žetve" lovski hekspedicij po morju, ki jih prirejo s svojim lastnim parnikom, so namenjene zato v prvi vrsti njegovim laboratorijem. In med temi laboratoriji nas mora zanimati predvsem tisti, ki se bavi, če smemo tako reči, s proučevanjem ribje "psihologije". V tem laboratoriju je podpravnatelj prof. Oxner s svojimi pomočniki in

z duhovitimi znanstvenimi metodami raziskoval ribji spomin.

V to svrhu je vzel večjo posodo, v katero je postavil ribe različnih vrst. V posodo je nadalje položil dva steklena cilindra, rumenega in zelenega, tako da je spodnja odprtina molela v vodo. Dočim je bil zeleni cilindar prazen, je visel v rumenem kos vabe.

Prvi dan je riba našla to vabo po preteku treh minut, požrla jo je in se potem vrnila še večkrat v rumeni cilindar, ne da bi v njem kaj našla.

Druga dne je Oxner svoj poskus ponovil, riba pa je našla vabo že po eni minuti. Tretji dan je riba našla za to komaj 30 sekund, dočim je četrti dan nanjo že kar čakala. V rumeni cilindar se je potem še večkrat vrnila, čeprav ni bilo nič v njem, zelenemu pa ni posvečala sploh nobene pozornosti.

Da bi preprečil vsako drugo asociacijo razen barvne, je prof. Oxner sspreminal medsebojno lego obeh cilindrov, tako da je bil rumeni danes na levi, jutri na desni, zeleni danes na desni, jutri na levi itd. Pa vendar je riba prišla vsakokrat le v rumeni cilindar.

Peti dan je dal Oxner tudi tega brez vsake vabe v vodo. Tudi tokrat je priplavala riba le v rumeni cilindar in se potem še večkrat vrnila vanj, dočim se ni za zelenega niti zmenila. V ribi se je tedaj z opazljivo rumene barve in s predstavo o hrani stvorila trdna asociacija. Ta asociacija se je izkazala za presenetljivo vztrajno. Po deset do tridesetdnevem eksperimentiranju z ribami različnih vrst je raziskovalec lahko vrnil krajšo ali daljšo pavzo, ko je poskus potem ponovil, so se ribe še zmerom spominjale vabe v rumenem cilindru in so trenutno pripravale vanj, tudi če je bil prazen. Pavza je v nekem primeru trajala celo 4 tedne!

CENA

DR. KERNOVEGA BERILA
JE ZNIŽANA

Angleško-slovensko

Berilo

(ENGLISH SLOVENE READER)

Stane samo

\$2.—

Naročite ga pri

KNJIGARNI "GLAS NARODA"

216 West 18th Street

New York City

SHIPPING
NEWS

9. marca: Bremen, Cherbourg, Bremen
10. marca: Deutschland, Hamburg, Cherbourg
11. marca: Majestic, Cherbourg
14. marca: Augustus, Lubrovnik in Trst
17. marca: New York, Hamburg, Cherbourg
Europa, Cherbourg, Bremen
18. marca: Olympic, Cherbourg
22. marca: Ile de France, Havre
23. marca: Statendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
24. marca: Albert Ballin, Hamburg, Cherbourg
25. marca: Bremen, Cherbourg, Bremen
28. marca: Mauretania, Cherbourg
29. marca: New Amsterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
31. marca: Hamburg, Hamburg, Cherbourg
1. aprila: Majestic, Cherbourg
2. aprila: Milwaukee, Hamburg, Cherbourg
Volendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
Europa, Cherbourg, Bremen
6. aprila: Aquitania, Cherbourg
7. aprila: Deutschland, Hamburg, Cherbourg

8. aprila: Ile de France, Havre
Olympic, Cherbourg
9. aprila: Veendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
13. aprila: Bremen, Cherbourg, Bremen
14. aprila: New York, Hamburg, Cherbourg
15. aprila: Mauretania, Cherbourg
20. aprila: Europa, Cherbourg, Bremen
21. aprila: Albert Ballin, Hamburg, Cherbourg
22. aprila: France, Havre
Majestic, Cherbourg
23. aprila: Cleveland, Hamburg, Cherbourg
Statendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
27. aprila: Aquitania, Cherbourg
28. aprila: Hamburg, Hamburg, Cherbourg
29. aprila: Columbus, Cherbourg, Bremen
Homeric, Cherbourg
30. aprila: Ile de France, Havre
Volendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

V JUGOSLAVIJO

Preko Havre
Na Hitrem Ekspresnem Parniku

ILE DE FRANCE

22. MARCA (6 P. M.)

8. Aprila — 30. Aprila

LAFAYETTE

15. Marca in 16. Aprila

DE GRASSE

5. Aprila

3. razred do Ljubljane in nazaj od \$174.00 naprej

Za pojavnost in potne liste uprašajte naše pooblašene agente

French Line

19 STATE STREET, NEW YORK

Crafton, Fr. Machek
Export, G. Previc, Louis Zupan,
St. A. Skerlj

Farrell, Jerry Okorn
Forest City, Math Kamlin
Greensburg, Frank Novak
Homer City in okolico, Frank L. renchack

Irwin, Mike Paushek
Johnstown, John Polantz, Martin Koroshetz

Krayn, Ant. Tauzelj
Luzerne, Frank Balloch
Manor, Fr. Demshar

Meadow Lands, J. Koprivšek
Midway, John Züst
Moon Run, Frank Podmilšek

Pittsburgh, Z. Jakshe, Vinc. Arh.
J. Pogacar
Presto, F. B. Demshar

Reading, J. Pezdirc
Steelton, A. Hren
Unity Sta. in okolico, J. Skerlj

Fr. Schiffrer
West Newton, Joseph Jovan
Willock, J. L'eternel

UTAH
Helper, Fr. Krebs

WISCONSIN
Milwaukee, Joseph Tratnik in Jos. Koren

Sheboygan, John Zorman

WEST ALLIS
Frank Skok

WYOMING
Rock Springs, Louis Taucher

Diamondville, Joe Rollet

Vsak zastopnik izda potrdilo za svoto, katero je prejel. Zastopnike rojakom toplo priporočamo.

Naročnina za "Glas Naroda":

Za eno leto \$6.; za pol leta \$3.; za štiri mesece \$2.; za četrt leta \$1.50.

New York City je \$7. celo leto.

Naročnina za Evropo je \$7. za celo leto.

Uprava "G. N."

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezi

z velikimi stroški. Mno

go jih je, ki so radi sla-

bih razmer tako priza-

deti, da so nas naprosili,

da jih počakamo, zato

naj pa oni, katerim je

mogoče, poravnajo na-

ročnino točno.

Uprava "G. N."

Vsakourstne

KNJIGE

POUČNE KNJIGE
POVESTI in ROMANI
SPISI ZA MLADINO

se dobi pri

"GLAS NARODA"

216 W. 18th Street New York, N. Y.

Telephone: CHELSEA 3575

POPOLEN CENIK JE PRIROČEN
V TEM LISTU VSAKI TEDEN